

HAYVON NOMLARI IKKILAMCHI INTERPRETATSIYA HOSILASI SIFATIDA

Jo'raboyeva Gulshanoy Baxtiyor qizi

O'zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti
magistratura, lingvistika (ingliz tili) 2-bosqich talabasi
gulshanoybaxtiyorovna@gmail.com
<https://doi.org/10.5281/zenodo.7943692>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 10-May 2023 yil
Ma'qullandi: 15-May 2023 yil
Nashr qilindi: 17-May 2023 yil

KEY WORDS

Izohlovchi ma'no, oqilona va xissiy baholash, leksik birliklar, ratsional rejim, emotiv rejim, kognitiv matrisa, ramka tushunchasi, izohlovchi konseptualizatsiya, ratsional baholash, xarakterli interpretatsiya, an'anaviy grammatika.

ABSTRACT

Ushbu maqolada tilning interpretatsiya qilish jarayoni, interpretatsiya va ushbu jarayonda leksik birliklarning vazifalarini o'rganish, izohlovchi muammolarning til interpretatsiasidagi ro'li turli xil lingvistik olimlarning fikrlarini taqqoslash orqali o'rganilgan. "Hayvonot dunyosi" kategoriyasidagi leksik birliklarning til qatlamlarida foydalanilishi va ularning mazmun mohiyatini tahlil qilish tadqiqodning muhim vazifalaridan hisoblanadi.

Tilshunoslik "tilni ilmiy o'rganish" atamasi bilan belgilanib, bu ob'ektiv usullarni va empirik tekshirilishi mumkin bo'lgan usullarni o'z ichiga oladi. Ular til tuzilishining umumiy nazariyasiga asoslanadi. Yosh tilshunos ilm-fanni tilshunoslik tarixidan boshlamay, lingvistik g'oyalar va tushunchalarning paydo bo'lish tarixini bilmasdan, ularni idrok eta olmaydi. Bu nafaqat maktabdan tanish bo'lgan tushunchalarga, balki mantiq bilan belgilanadigan tushunchalarga ham tegishlidir. Lingvist L. Bloomfieldning so'zlariga ko'ra, "Til faktlarini ko'rib chiqishda ishtirok etadigan aniq aql-idrok sifatida berilgan boshqa narsalar singari, qadimgi va o'rta asr faylasuflari nazariyalariga asoslanadi" va barcha tillar bir xil nutq qismlariga ega.

An'anaviy grammatikada nutqning turli qismlarining ma'nolari qadimgi va o'rta asr faylasuflari nazariyalariga asoslangan bo'lib, ular o'z navbatida grammatika, mantiq va metafizika toifalarini birlashtirishga harakat qilishgan. Xuddi shunday keng tarqalgan boshqa tushunchalar falsafiy mulohazalardan emas, balki yozma matnlarni, ayniqsa yunon va lotin mualliflarining klassik asarlarini interpretatsiya qilish uchun grammatikadan foydalanish natijasida paydo bo'lgan¹. Uzoq o'tmishda asos solingan poydevor bilan tilshunoslik tarixi til haqidagi noto'g'ri g'oyalarni to'g'irlashga yordam beradi va hatto an'anaviy nazariyalarni rad etadi, ularni yangi g'oyalarga mos ravishda amalga oshiradi. Shuning uchun, boshqa fanlarda bo'lgani kabi, zamonaviy tilshunoslikda ham tilni to'g'ri taxmin qilishning ijobiy misollari va

¹ Лайонз Дж. Введение в теоретическую лингвистику. М.: Прогресс, 1978. С.22

noto'g'ri tushunchalarga asoslangan salbiy misollari mavjud. Hozirgi kunga qadar saqlanib qolgan Platon va sofistlardan o'rta asr sxolastiklarigacha bo'lgan til ta'limotining qanday rivojlanishini kuzatish imkonini beradi va bu tarixiy davrda dunyoda ko'plab asl grammatikachilar o'z faoliyatini olib borganligi ta'kidlab o'tadi.

Zamonaviy tilshunoslikda lingvistik interpretatsiya nazariyasi doirasida L.A.Panasenko tomonidan ishlab chiqilgan leksik toifalarning interpretatsiya potentsiali tushunchasi taqdim etildi. Izohlovchi potentsial konsepsiyasining nazariy asosi L. A. Panasenkoning fikriga ko'ra, "leksik toifalarda taqdim etilgan dunyoni birlamchi interpretatsiya qilish va turli fan sohalarining leksik toifalarini tashkil etishdagi o'xshashlik leksik birliklarda ikkinchi darajali, izohlovchi ma'nolarni shakllantirish uchun asos yaratadi". N. N. Boldirevning ta'kidlashicha, "funktional darajada leksik toifaning sharhlovchi salohiyati ikkinchi darajali interpretatsiyada, dunyo haqidagi bilimlarni interpretatsiya qilishda namoyon bo'ladi"². Interpretatsion potentsial leksik birliklarni birlamchi ma'nolari asosida rivojlanadigan ikkilamchi qiymatlarida ishlatish imkoniyati bilan bog'liq. Leksik birliklar ikkinchi darajali qiymatlarida boshqa baholash toifalarining bir qismidir, chunki ular o'zlari mustaqil toifalarni tashkil etmaydilar, balki ularning periferik elementlari sifatida boshqa baholash toifalarining bir qismi hisoblanadi. Masalan, *tovus* so'zi o'zining ko'chma ma'nosida odamni tashqi parametrlar bo'yicha baholashni ifodalaydi, shuning uchun u "odamning tashqi ko'rinishini baholash" toifasiga kiradi, uning asosiy elementlari tegishli baholovchi semantikaning so'zlari, masalan: *chiroyli, yoqimli, yoqimsiz, xunuk, ozoda* va boshqalar³. Baholash ma'nolarining quyidagi turlari ajratiladi: oqilona va hissiy baholash. N. N. Boldirev hissiy baholash insonning sezgi organlari yordamida dunyoni idrok etishiga asoslangan deb ta'riflaydi. Ratsional baholash deganda u ob'ektlar va hodisalarning xususiyatlarini kognitiv, semantik interpretatsiya qilishni anglatadi. Hissiy baholash sub'ektiv xarakterga ega bo'lgan va insonning atrofdagi voqelik ob'ektlari va hodisalariga bo'lgan munosabatiga asoslangan baholash sifatida tavsiflanadi⁴. N. N. Boldirevning so'zlariga ko'ra, tilni interpretatsiya qilishning umumiy sxemasi bo'lib, leksik toifaning tuzilishi muhim interpretatsiya potentsialiga ega, chunki u xilma-xillikning birligi printsipini aks ettiradi. Bir tomondan, leksik toifalar dunyoni o'xshash ob'ektlar va hodisalarning xilma-xilligi deb interpretatsiya qiladi, boshqa tomondan, leksik toifaning tuzilishi o'ziga xos xususiyatlarga ega ob'ektlarni o'z ichiga olgan subkategoriyalarga bo'linishdir. Ushbu xususiyatlar kategorik ahamiyatga ega. N.N.Boldirevdan keyingi bilim formati "bilimlarni aqliy va lingvistik darajada ifodalashning ma'lum bir shakli yoki usuli" deb tushuniladi. Izohlovchi ma'nolarni shakllantirishda asosiy jarayonlar kontseptual derivatsiya operatsiyalari bo'lganligi sababli, ular interpretatsiya funktsiyalarini faollashtiradigan ularning interpretatsiya potentsialini amalga oshirishning ikkita yo'nalishini ta'minlaydi. Interpretatsiyaning o'ziga xos ikkita vazifasi bor bo'lib, ular: aniqlash va tavsiflash. Aniqlovchi toifalar ajratish, dunyoning yakuniy qismi to'g'risida bilimlarni shakllantirishni o'z ichiga oladi. Identifikatsiya vositasi sifatida ishlaydigan til birligi o'zining denotativ potentsialini oshiradi va yangi ob'ektlar sinfini belgilaydi. Xarakterli

²Болдырев Н.Н. Роль когнитивного контекста в интерпретации мира и знаний о мире // Вестник Челябинского государственного университета. – 2014б. – № 6. С.121

³ Болдырев Н.Н. Когнитивная природа языка: сборник статей / Н.Н. Болдырев. – М. – Берлин: Директ-Медиа, 2016а.

⁴ Болдырев Н.Н. Структура и принципы формирования оценочных категорий // С любовью к языку: Сб. науч. тр. Посвящается Е.С. Кубряковой. – Москва-Воронеж, 2002. – С. 113

interpretatsiya interpretatsiya mavzusi tomonidan dunyoning bir qismini baholashga yordam beradi. Xarakterli interpretatsiya baholovchi ma'nolarni ajratish bilan bog'liq. L.A.Panasenkoning fikricha, interpretatsiya natijasi uchta interpretatsiya rejimi bilan ifodalangan bilim tuzilmalari: ratsional, hissiy va aksiologiklarni o'z ichiga oladi. Ratsional rejim ma'lum bir standartlar va stereotiplar doirasidagi kontseptsianing ontologik mazmuni bilan o'zaro bog'liqlikni nazarda tutadi (masalan, an'anaviy mezonga muvofiqlik/nomuvofiqlik yoki uning muvofiqlik darajasi). Ratsional rejim mantiqiy xulosalar yoki jismoniy sezgilarni tushunish asosida shakllanadi, ya'ni, mantiqiy yoki hissiy asosga ega. Aksiologik rejim xususiyatni yaxshi va yomon shkala bo'yicha baholashni nazarda tutadi. Emotiv rejim-bu baholash predmetining baholash ob'ektiga hissiy munosabati, ya'ni. baholash ob'ektiga nisbatan sub'ektning hissiy reaksiyalarini nazarda tutadi.

Konseptual derivatsiya jarayonlari asosida interpretatsiya qilingan hududlardan xususiyatlarning umumiy operatsion maydoniga proektsiya natijasida kontseptsiyalararo aloqalar o'rnatiladi. Izohlovchi va interpretatsiya qilinadigan sohalar tushunchalari o'rtasida o'zaro bog'liqlik o'xshashlik printsipi natijasida kontseptsiyalararo aloqalarni o'rnatish asosida yuzaga kelganligi sababli, leksik toifalar birliklarining izohlovchi ma'nolari matritsa formatining integral tuzilishiga asoslanadi. Kognitiv matritsa o'zaro bog'liq kognitiv kontekstlar tizimi sifatida ko'p qirrali bilimlarni ifodalaydi. Ushbu kognitiv kontekstlar fonida tegishli lingvistik ma'nolarning shakllanishi va tushunilishi sodir bo'ladi. Kognitiv matritsa "yadro-Periferiya" tuzilishiga ega, bu yerda yadro tushuniladigan ob'ekt bilan ifodalanadi va periferiya matritsaning tarkibiy qismlaridan iborat, ya'ni, til birligi ma'nosining motivatsion tomonini belgilaydigan kognitiv kontekstlardir. A. Panasenko ta'kidlaganidek, interpretatsiya qilingan kognitiv sohalar dunyo ontologiyasini aks ettiruvchi bilim tuzilmalari bo'lib, interpretatsiya qilinadigan kognitiv sohalar toifalarini "ramka tushunchasi" da interpretatsiya qilinadi. O'z navbatida, kognitiv sohalarning mazmuni interpretatsiya qilish uchun kontseptual substrat vazifasini bajaradigan kognitiv kontekstlar yoki domenlar bilan ifodalanadi. Domenlar va sharhlovchi hududlar toifalari o'rtasida interkontseptual aloqalar o'rnatilib, domenlarning segmentatsiyasini sharhlovchi kontseptualizatsiya natijasi sifatida belgilaydi. Turli xil ob'ektlar toifalari uchun interpretatsiya qiluvchi xususiyatlar o'ziga xos xususiyatlarga ega. Tadqiqotimiz ob'ekti "sutemizuvchilar" leksik toifasi bo'lganligi sababli, L. A. Panasenko tushunchasida "hayvonot dunyosi" kognitiv sohasining leksik toifalarining izohlovchi potentsialini batafsil ko'rib chiqish maqsadga muvofiqdir. "Hayvonot dunyosi" kontseptual sohasiga kelsak, olimning fikriga ko'ra, u muhim interpretatsiya potentsialini ko'rsatadigan quyidagi toifalarni o'z ichiga oladi: sutemizuvchilar, qushlar, hasharotlar, baliqlar, sudralib yuruvchilar, amfibiyalar, mikroorganizmlar, tana qismlari, rivojlanish bosqichlari, hayvonlar uylari, hayvonlar klasterlari⁵. L.A.Panasenko o'z tadqiqotida hayvonot dunyosi vakillariga xos bo'lgan va interpretatsiya faoliyati davomida inson ongi tomonidan ajralib turadigan quyidagi xususiyatlarni ta'kidlaydi. Ular quyidagi bilim formatlari bilan ifodalanadi: idrok, kuzatish, eksperimental effektlar, funktsiya, operatsion tajriba va assotsiativ formatlar. Ular insonning kognitiv faoliyatida kategorizatorlar rolini o'ynaydi va muayyan interpretatsiya sxemalarini ifodalaydi. Ushbu sxemalar umumlashtirilgan va

⁵ Панасенко Л.А. Интерпретирующий потенциал лексических категорий: Дис. ...д-ра. филол. наук: 10.02.04 – германские языки, 10.02.19. – теория языка / Панасенко Людмила Александровна. – Тамбов, 2014.

mavhum xarakterga ega va shuning uchun to'g'ridan-to'g'ri til belgilariga ega emas, faqat tasniflash jarayonida toifalar darajasida namoyon bo'ladi.

Insonning atrof-muhit bilan o'zaro ta'siri va unga tashqi ta'siri jarayonida eksperimental ta'sir belgilari shakllanadi. Eksperimental effektlarni bilish natijasida hosil bo'lgan belgilar, agar bu oqibatlar odamlar uchun xavfli bo'lgan hayvonlar ta'sirining halokatli xususiyatiga ega bo'lsa, odam hayvon yoki uning tana qismlari bilan o'zaro ta'sirining mumkin bo'lgan salbiy oqibatlari to'g'risida bergan bahosiga asoslanadi. Yuqorida sanab o'tilgan idrok, kuzatish, funktsiya, eksperimental effektlar, operatsion tajriba formatlari L. A. Panasenko ontologik yoki ontologik yo'naltirilgan bilim moduliga tegishli, chunki ushbu formatlarning xususiyatlari tabiiy toifadagi ob'ektlarning ontologiyasini va ularning tabiatini aks ettiradi. Ushbu formatlar va ularning xususiyatlari interpretatsiya asosini tashkil qiladi. Ontologik yo'naltirilgan moduldan tashqari, olimlar bilimlarning assotsiativ formatini o'z ichiga olgan ijtimoiy yo'naltirilgan modulni ajratib ko'rsatishadi. Bilimning assotsiativ formati ostida voqelik ob'ektlari o'rtasidagi individual assotsiativ chiziqlar, shuningdek ma'lum bir jamiyat va uning madaniyati tomonidan shakllangan jamoaviy uyushmalar o'rnatiladi. Ijtimoiy yo'naltirilgan bilim ma'lum bir jamiyatning sharhlovchi faoliyati natijasidir. Ushbu bilim yangi so'zni shakllantirish uchun asos bo'lishi mumkin izohlovchi tabiatning kontseptual tuzilmalariga quyidagilarni misol qilib keltirish mumkin:

- "Dove" - ("kaptar") so'zi tinchlik ramzi hisoblanadi, shuning uchun siyosatda bu so'z qiyin vaziyatlarni hal qilishning tinch usullariga rioya qilgan odamlarga nisbatan ishlatilishi mumkin⁶.

- "Vulture" - ("tulpor") – sema "yirtqich", boshqa hayvonlarning o'ljasini yeyish" - "boshqalar hisobiga foyda ko'radigan odam": He says money lenders are the vultures of society.

- "Hawk" – ("qirg'iy"), sema- "yirtqich", "kichik hayvonlarni boqish" - "boshqalar hisobidan foyda ko'radigan odam".

- "Parasite", sema - "boshqa organizm ichida yashash", "uning hisobidan ovqatlanish", "birovning hisobidan yashaydigan odam": Financial speculators are parasites upon the national economy⁷. Inson xatti-harakatlarini salbiy baholash taklif predmeti tomonidan tasdiqlanadi financial speculators.

- "Peacock", sema - "boshini baland ko'tarib harakat qiladi" - mag'rur: "He struts", said Mrs. Oliver. "That's why I nicknamed him a peacock."

- "Butterfly", semalar- "uchib ketish", "guldan gulga", "bir joyda turmaydigan", ehtimollik semasi "odamga ko'rinmaydigan maqsadsiz".

- "Lion", sema- "katta", "kuchli", "mashhur va muhim odam": He is one of the young jazz lions on the New York music scene⁸. Ijobiy baho ushbu kontekstda yosh birlikdan foydalanish asosida kuchaytiriladi.

- "Bear", ehtimoliy semalar- "hujum qilishga qodir", "noqulay harakatlar" – "qo'pol, odobsiz inson," : "Is he very stern?" "Well. That depends. If they (girls) haven't had their dinner, he's a regular bear. He shouts at them".

⁶ Панасенко Л.А. Когнитивные основания интерпретирующего потенциала лексических категорий // Интерпретация мира в языке: коллективная монография / Л.В. Бабина [и др.]; науч. ред. Н.Н. Болдырев. – Тамбов: Издательский дом ТГУ им. Г.П. Державина, 2017. – С. 226

⁷ Cambridge International Dictionary of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 1996. 1021-p

⁸ Cambridge International Dictionary of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 1996. 828-p

-“Dog”, ehtimoliy semalar- "hujum qilishga qodir", "yovuz" - "yovuz, qo'pol odam":The men in these films are just dogs⁹;

-“Viper, snake”, sema- "kutilmaganda hujum qilish qobiliyati" - "xiyonatkor, makkor, yashirincha harakat qiladigan odam":When I started my new job, I didn't realize that I was walking into a nest of vipers¹⁰;

-“Fox”, sema- "manevr qilish qobiliyatiga ega" - "ayyor odam": You can't trust him, he is a sly old fox¹¹.

“Hog/pig/swine”, ehtimollik semasi -"ochko'z"- "ochko'zlik”: Greedy pig! You ate all the candy!¹²; You've eaten it all, you hog!¹³. "Ochko'zlik" ma'nosini aniqlashtirish atribut tufayli yuzaga keladi greedy;

-“Lamb”, sema -"kichik"; ehtimollik semalari "zaif", "itoatkor" - "qo'rqqoq, itoatkor, zararsiz odam":Suzie went off to school like a lamb today;

Bir xil formatdagi yoki turli formatdagi interpretatsiya qiluvchi xususiyatlar rejim tushunchalarining mazmunini tashkil etuvchi integratsiya orqali ma'lum konfiguratsiyalarni shakllantirishga qodir. Izohlovchi kontseptualizatsiya birinchi navbatda subkategorial farqlarda namoyon bo'ladi. O'tkazilgan differentsial xususiyatlarning o'xshashligi bilan bitta subkategoriyaga birlashtirilgan leksik birliklar ularning sharhlash funktsiyalarining o'xshashligini va xususiyatlar shaklida bir xil interpretatsiya potentsialini ochib beradi va kontseptualizatsiya sohalarining ma'lum segmentlarini interpretatsiya qilish uchun ishlatiladi. Shunday qilib, subkategoriya uchun umumiy bo'lgan differentsial xususiyatlar uning elementlari uchun umumiy bo'lgan interpretatsiya yo'nalishlarini ta'minlaydi. Shunday qilib, leksik toifalarning sharhlovchi potentsiali nazariyasi ushbu toifalarni tashkil etishga u yoki bu toifalarga mansub leksik birliklarni ikkilamchi kontseptsiyalash va turkumlash nuqtai nazaridan qarashga imkon beradi, shuningdek, turli sohalar toifalari ob'ektlari o'rtasidagi o'xshashlik printsipli asosida kontseptsiyalararo aloqalarni o'rnatish imkoniyati mavjud degan xulosaga kelishimiz mumkin. Tadqiqot L.A.Panasenko shuni ko'rsatdiki, "hayvonot dunyosi" mintaqasi toifalarining leksik birliklari tanlangan xususiyatlarga nisbatan idrok, kuzatish, funktsiya, operatsion tajriba, eksperimental effektlar va assotsiativ format bo'yicha guruhlangan bo'lib, bu tilda berilgan leksik toifalarning muhim sharhlovchi potentsialini shakllantiradi.

Tilda hayvonlarni belgilaydigan birliklar an'anaviy yondashuv doirasida keng yoritilgan. Olimlar ushbu turdagi lug'atni tavsiflash uchun juda keng terminologik lug'atlar ishlab chiqdilar. "Faunistik lug'at", "zoonim", "zoosemizm", "zoologizm", "zoomorfizm", "zoomorfik metafora", "inson va uning harakatlarining zoosentrik belgilari"atamallari kiritildi. Faunal lug'atni o'rganishga bag'ishlangan asarlar ushbu leksik birliklarni ularning to'g'ridan-to'g'ri va majoziy ma'nolarida o'rganishga qisqartiriladi. Tilshunoslar o'rganilayotgan leksik birliklarni turli xil yondashuvlar va usullar doirasida guruhlashga harakat qilishdi. Biroq, tadqiqot ma'lumotlari hayvonlarni ifodalovchi leksik birliklardan foydalanish va inson ongida sodir bo'ladigan kognitiv jarayonlar o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganishga qaratilmagan.

⁹ Collins Cobuild Learner's Dictionary. – London: Harper Collins Publishers, 1996. 489-p

¹⁰ Cambridge International Dictionary of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 1996.1625-p

¹¹ Longman Dictionary of English Language and Culture. – Harlow: Longman Group UK Ltd., 1992.512-p

¹² Longman Dictionary of Contemporary English. – Harlow: Longman Group UK Ltd., 1995. 1064-p

¹³ Cambridge International Dictionary of English. – Cambridge: Cambridge University Press, 1996.675-p

Tilshunoslik fanining hozirgi rivojlanish bosqichida inson tomonidan dunyoni turkumlash va kontseptsiyalash mexanizmlarini aniqlash muhim ahamiyatga ega, chunki sub'ekt o'z fikrlari, bilimlari, qadriyatlari, munosabatlari tizimiga tayanib, atrofdagi voqelik hodisalarini har xil interpretatsiya qiladi. Psixologiya sohasidagi tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, nutq-fikrlash faoliyati ko'p jihatdan shaxsning ongidagi shaxsiy jarayonlar bilan bog'liq bo'lib, kognitiv tilshunoslik bo'yicha ishlar inson tafakkurining sxematik tabiati to'g'risida xulosa chiqarishga imkon beradi. Tilning asosiy funktsiyalaridan biri sifatida interpretatsiya qilish funktsiyasiga bag'ishlangan ilmiy ishlarni o'rganish, bir tomondan ushbu toifalarni yaratishning analog, mantiqiy tabiati va boshqa tomondan subkategorial tashkilot tufayli leksik toifalar tilda muhim interpretatsiya potentsialiga ega ekanligini aytishga imkon beradi. Shu sababli, o'rganilayotgan "sutemizuvchilar" leksik toifasining birliklari - dunyo ontologiyasini ob'ektivlashtiradigan toifalar tilda muhim interpretatsiya potentsialini shakllantiradi deb taxmin qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Аристотель. Политика. Метафизика. Аналитика. М.: Эксмо, 2008.С.45
2. Бабушкин А.П. Фразеологические концепты // Когнитивная лингвистика. -Тамбов, 1998. -ч.2 -С.36-38.
3. Болдырев Н.Н. Концептуальное пространство когнитивной лингвистики // Вопросы когнитивной лингвистики. – 2004. – № 1
4. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика. Введение в когнитивную лингвистику: курс лекций. – Тамбов: Издательский дом ТГУ им. Г.Р. Державина, 2014а.
5. Болдырев Н.Н. Интерпретационный потенциал концептуальной метафоры // Когнитивные исследования языка. Вып. XV. Механизмы языковой когниции: сб. науч. тр. – М.: Ин-т языкознания РАН; Тамбов: Издательский дом ТГУ им. Г.Р. Державина, 2013б
6. Гашимов Э.А. Лингвокультура потребностного кода: монография. М.: Пирсон Эдьюкейшн Лимитед, 2009.С.48
7. Кубрякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира. – М.: Языки славянской культуры, 2004. С.524
8. КСКТ – Краткий словарь когнитивных терминов / Е.С. Кубрякова, В.З. Демьянков, Ю.Г. Панкрац, Л.Г. Лузина. – М.: Филол. ф-т МГУ им. М.В. Ломоносова, 1997
9. Лакофф Дж., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем: Пер. с англ. / Под ред. и с предисл. А.Н. Баранова. – М.: Едиторал УРСС, 2004.
10. Панасенко Л.А. Интерпретирующий потенциал лексических категорий: Дис. ...д-ра. филол. наук: 10.02.04 – германские языки, 10.02.19. – теория языка / Панасенко Людмила Александровна. – Тамбов, 2014.
11. Уфимцева А.А. Лексическое значение. – М.: Изд-во Академии наук СССР, 1986.
12. Fillmore Ch. Frame Semantics // Linguistics in the Morning Calm / Ed. by Linguistic Society of Korea. – Seoul: Hanshin Publishing, 1982
13. Jackendoff R. Semantics and Cognition. – Cambridge, London: The MIT Press, 1983
14. Gafarova G.V., Kildibekova T.A. (1998). Cognitive aspects of the lexical system of the language. Ufa: Bashkirs. Un – t, 1998. С.40
15. Varela F. J., Thompson E., Rosch E. The embodied mind: Cognitive Science and Human

Experience. – Massachussets: The MIT Press, 1993.

16. ODCE – Oxford Dictionary of Current English. – Oxford: Oxford University Press, 2006.

17. Rosch E., Mervis C.B., Gray W.D., Johnson D.M., Boyes-Braem P. Basic Objects in Natural Categories // Cognitive Psychology. – 1976. – V. 8. – № 3.

INNOVATIVE
ACADEMY